

Stajerc" izhaja vsaki tisk, datiran z dnevom naslednje nedelje.

eročina velja za Av-
tjo: za celo leto
krona, za Ogrsko
K 50 vin. za celo
o; za Nemčijo stane
celo leto 6 kron, za
meriko pa 8 kron;
a drugo inozemstvo se
skupni naročnino z ozi-
m na visokost pošt-
em. Naročnino je pla-
n naprej. Posamezne
ev. se prodajajo po 8 v.

redništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
tju, gledališko po-
slojpe štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 46.

V Ptuj v nedeljo dne 14. novembra 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska

Srbska prestolica Niš od Bolgarov zavzeta. — Kraljevo, Kruževac, Leskovac zavzete. — Okoli 350 srbskih kanonov zaplenjenih. — Srbi v polnem begu v gorovje. — Italijani ponehali s svojimi napadi. — Na ruski in francoski fronti nespremenjen položaj.

Finis Serbiae! V grozoviti brezobzirnosti prihaja konec kraljemorilski državi, katera je bila pijana od panslavistične gonje, neposredni strok svetovne vojne. Z velepomembno prestolnico Nišom padla so tudi vsa druga važna mesta na Srbskem. Nič jim ni več ostalo, ponosnim, stalnim Srbom, kakor pot v albansko gorovje in pa v Črnogoro, ki je sicer sama že od naših junaških čet ogrožena. Obupni boj Srbov se trajal še nekaj dni ali tednov; pa je bila in pomena nima več. Svetovna zgodovina praka preko Srbije z neizprosno resnostjo za zaman se vije pomorjeni srbski narod pod nemimi jeklenimi koraki. V vsej svetovni vojni je srbska vojna seveda le epizoda. Hotelo je tej epizodi dati večjo važnost. Ali obljube ruske, francoske in angleške pomoči so ostale na papirju. Manever v Saloniku nima pomena, ostaja z vsakim dnevom smešnejši. Grški kralj Konstantin pa se tudi noče pokoriti poulični vojskariji podplačanega Venizelosa, ki je hotel pridržati na milost in nemilost našim sovražnikom. Iztotako niso imeli doslej vojni hujskači v Rumuniji prav nobenega uspeha. Rumunska armada čuti pač, da je naša zmaga zasigurjena. Orožje je odločilo! In z veselimi, jasnimi toni gledamo lahko v bodočnost...

Niš — zavzet!

K.-B. Sofija, 5. novembra. „Agence Telegraphique Bulgare“ poroča: Neka bulgarska divizija je v Niš vkorakala.

* * *

Niš ni samo prava prestolica, marveč tudi najmočnejša trdnjava na Srbskem. Niš leži južno-vzhodno od Belgrada, v široki in plodoviti dolini Morave na levi strani Nižava. Niš ni samo osrednje velike mpožine važnih prometnih cest, od katerih vodi ena proti severu vzhodno velike železniške proge Niš Belgrad, druga proti zapadu v Ŭšküb, ena proti jugu in ena proti vzhodu, — ali Niš je tudi najvažnejše železniško središče Srbije. Od tukaj gredo železnice v Sofijo, Ŭšküb in Belgrad. Niš je tudi najbolj južna točka važne železnice Semendrija-Niš. Tako je Niš najbolj južno varstvo velike armadne ceste, ki vodi od ogrske meje proti jugu skozi vso Srbijo in ki ima vsled goratega značaja dežele prav posebni pomen. Trdnjava Niš bila je v zadnjem času na moderni način ojačena. Najboljše varstvo pa so bile visočine v okolici. Vse to pred krasnim naskokom Bolgarov ni pomagalo. Padec Niša je na vsak način doslej najvažnejši dogodek v boju proti Srbiji.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 6. novembra. — Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Sovražnik je napravil včeraj proti naši Strypa-fronti dva močna napada. Njegove napadalne kolone so se pod težkimi izgubami v našem ognju razbile. Rusi so šli potem tukaj, kakor tudi vzhodno od Burkenowa in Bieniawe v svoje glavne postojanke nazaj. Število v bojih za Siemikowce vjeth Rusov znaša 50 oficirjev in 6000 mož.

Italijansko bojišče. Mir na južno-zapadni fronti trajal je v splošnem tudi včeraj naprej. Posamezni napadi so bili odbiti.

Južno-vzhodno bojišče. Ob črnogorski meji boreče se avstro-ogrsko sile vzele so v naskoku predvčerajnem vzhodno od Trebinja-Illino Brdo in so s tem predrle črnogorsko glavno postojanko. Včeraj je bil sovražnik pri razvalini Klobuk vržen. Od armade Köveß pridobila je ena avstro-ogrsko kolona prelaz Klisura, južno od Arilja, neka druga pa je potisnila nasprotnika čez Jelico in južno vzhodno od Cacaka nazaj. Nemške čete so zasedle Kraljevo. Bolj južno prekoračili so nemški in avstro-ogrski oddelki zapadno Moravo. Armada Gallwitz bliža se dolinski ožini severno od Kruževaca. Srbska glavna trdnjava Niš nabaja se v bol-

Schicht-Perilo — Bojno-perilo

Cenejši in najboljši način pranja:

Zamoči perilo nekoliko ura ali preko noči s pralnim praškom »Ženska hvala«. Perilo tedaj daljše kakor obično. Samo malo mila — najboljše Schichtovo milo znamke »Jelen« — še je potrebno, da se najlepše perilo dobije. Priščedjuje posel, čas, denar in milo.

Dobiva se povsodi!

Dobiva se povsodi!

Ominol je najboljše sredstvo za čiščenje rok, v kuhinji in v hiši.

garskih rokah. Tudi Soko-Banja in visočine
zapadno od Lukova so Bolgari zavzeli. Pov-
sod se je vjelo mnogo v civil preoblečenih de-
zerterjev srbske armade.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K. B. Berlin, 6. novembra (W. B.) Iz ve-
likega glavnega stana se poroča:

Balkansko bojišče. Zavzeli smo
Kraljevo. Vzhodno se sovražnika zasleduje.
Dosegli smo Stubal. Oddelek Zupanje-
vackac je prekoracen. V Moravski dolini
veštili smo do čez Obrež-Sikirico. Z na-
skokom so naše čete zavzele še ponoči Var-
varin. Vjeli smo čez 3000 Srbov. Pri Kriv-
viviru so nemške in bolgarske
glavne sile stopile v dotiko. Po
tridnevem boju se je proti ljutemu odporu
Srbov utrjeno glavno mesto Niš včeraj popol-
odne zavzelo. Pri bojih v okolici je 350 Srbov
in 2 topova v bolgarske roke padlo.

Vrhovno armadno vodstvo.

* * *

Kraljevo leži v okraju Rodnik in je
središče severno-zapadne Srbije ter sedež škofa.
V bližini se nahaja samostan Zica, kjer so
bili vedno srbski kralji kronani.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K. B. Dunaj, 7. novembra. Uradno se
razglša:

Rusko bojišče. Južno vzhodno od
Wisniowczyka ob Strypi in severno-
zapadno od Dubna odbile so naše čete močne
ruske napade. Pri Wisniowczyki bil je to
sedmi poskušen napad, ki so ga na-
pravili Rusi v zadnjih štirih dneh proti
temu frontnemu kosu.

Italijansko bojišče. Položaj je ne-
spremenjen. Vsi poskusi sovražnika, naše
postojanke v oddelku San Martino prodreti,
so se izjalovili.

Južno-vzhodno bojišče. Črno-
gorci so poskusili, v zadnjih dneh jim iztrgane
postojanke nazaj pridobiti; njih napadi so se
izjalovili. V dolini Moravice prodirajoča
avstro-ogrška kolona se nahaja v napadu proti
visočinam severno od Ivanjice. Južno vzhod-
no od Cacaka vrgli smo sovražnika čez Glo-
govački vrh nazaj. Pri zavzetju Kral-
jevega po Nemcih zaplenilo se je
130 srbskih topov. Južno-vzhodno od izliva
Gruze boreče se c. in k. čete so včeraj 500
Srbov vjela. Armada generala Gallwitz
dosegla je z boji severno od Kruževaca
dolino zapadno Morave.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K. B. Berlin, 7. novembra. (W. B.) Iz ve-
likega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Južno-zap-
adno in južno od Rige bili so večkratni ruski
delni napadi zavrnjeni. Pri Düna burgu izja-
lovili so se sovražni napadi pri Illuxtu in med
jezeri Swenten ter Ilzen. V noči od 5. na
6. novembra bili so Rusi severno od Swenten-
jezera s ponočnim napadom v našo postojanko
vsilili; bili so včeraj zopet ven vrženi.

Armada Linsingen. Severno-zapadno
od Czartoryska smo pri nekem odbitem
sovražnem napadu 80 Rusov vjeli in eno
strojno puško zaplenili.

Balkansko bojišče. Avstro-ogrške
čete so sovražnika od Grocina-visočine na-
zaj potisnile in so v dolini zapadno Morave
čez Slatino naprej prodirale. Na obeh stra-
neh Kraljevega je prehod čez reko
izsiljen. V Kraljevem, ki so ga zasedle
po ljutem boju brandenburške čete, zaplenili
smo 130 topov. Vzhodno od tam so pro-
dirale avstro-ogrške čete in so vjela 481 Sr-

bov. Naše čete stojijo pred Kruže-
vacom. Armada Gallwitz je včeraj čez 3000
Srbov vjela, zaplenila pa 1 novo angleško
kanono, mnogo naloženih municijskih
vovozov, dva oskrbovalna vlaka in veliko
množin vojnega materijala.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K. B. Dunaj, 8. novembra. Uradno se
razglša:

Rusko bojišče. Pri Sapanowu ob
Ikwu, ob potoku Korminu in zapadno od
Czartoryska bili so ruski napadi odbiti.

Italijansko bojišče. Mir na južno-
zapadni fronti trajal je v splošnem tudi včeraj
naprej. V severnem oddelku doberdobske
planote morale so naše čete zopet posamezne
sunke sovražnika zavrniti. Za Col di Lana
se je ljuto borilo. Popoldne padel je višek te
gore v roko Italijanov; zvečer so ga naše čete
v protinapadu nazaj pridobile. Sovražna artilje-
rija pričela je ogenj na južno fronto od Rive.

Južno-vzhodno bojišče. Na obeh
straneh doline Moravice prodirajoča avstro-
ogrške čete vrgle so sovražnika iz njegovih vi-
sočinskih postojank severno od Ivanjice. Nemške
čete armade Köveš se borijo na vi-
sočinah južno od Kraljevega; navzdol reke
pri Trsteniku so si naše bojne sile priborile
prehod čez visoko Moravo. Kruževac in
visočine vzhodno od njega so v roki generala
Gallwiza.

Bolgarska armada pridobiva v uspeš-
nem napredovanju izhode v prostor od Les-
kovaca.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K. B. Berlin, 8. novembra (W. B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Južno in
južno-vzhodno od Rige, nadalje zapadno od
Jakobstadta, na obeh straneh železnice
Mitava-Jakobstadt ter pred Düna-
burgom so Rusi po močni topovski pripravi z
znatnimi močmi napadli. Njih napadi bili so
deloma pod težkimi izgubami zanje odbiti.

Armada Linsingen. Ruski napadi
severno-zahodno od Czartoryska ostali so
brezuspješni. Vjeli smo 3 oficirje in 271 mož.

Balkansko bojišče. Avstro-ogrške
čete so Ivanjico in Vijenac (896 m) do-
segle. Nemške čete so v napadu na visočine
južno od Kraljevega. Med Kraljevem
in Kruževacom je zapadna Morava na
raznih točkah prekoracena. V noči od 6. na
7. novembra smo že **Kruževac zasedli.**
Vjeli smo več kot 3000 Srbov; več kot
1500 Srbov pa smo ranjenih našli v bolnišni-
cah. Plen obstoji, v kolikor je to dostej do-
gnano, iz 10 topov, mnogo streliva in materi-
jala ter znatne zaloge hrane. V dolini južno

(Binacka-) Morave prekorakali smo Pra-
skovce.

Kruževac na zapadni Moravi je glavno
mesto ednako imenovanega okraja. V go-podar-
skem in političnem ozirju je precejšnje važnosti.

Avstrijsko uradno poročilo od torika.

K. B. Dunaj, 9. novembra. Uradno se da-
nes razglša:

Italijansko bojišče. Položaj je ne-
spremenjen. Več sovražnih napadov ob Sočini
fronti, na Zagoro, v Dolomitih, na Col
di Lana in Sief-sedlo bilo je odbitih.

Južno-vzhodno bojišče. Od v Sr-
biji se borečih c in k. čet je ena skupina za-
sedla Ivanjico, neka druga pa je sovražnika
iz njegovih, ob cesti Ivanjica-Kraljevo
ležečih visočinskih postojank vrgla. Nemške čete
prepodile so sovražnika iz njegovih utrdb južno
Kraljeva. Južno od Trstenika stojijo
naši bataljoni v boju. V prostoru od Kruže-
vaca boreče se nemške divizije silijo južno
naprej. **Bolgari so Leskovac zasedli.**

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

* * *

Leskovac leži 35 km južno od Niša in
je glavno mesto ednako imenovanega okraja ter
ima 14.000 prebivalcev. Leskovac je eno naj-
bogatejših srbskih mest; zlasti kupčija s konjlo
je velika. V srbski lasti je mesto šele od l. 1878.

Nemško uradno poročilo od torika.

K. B. Berlin, 9. novembra (W. B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Ruski na-
padi so se tudi včeraj zapadno in južno od
Rige, zapadno od Jakobstadta in pred
Dünaburgom brez vsacega uspeha nadalje-
vali. V noči od 7. na 8. novembra so sovražni
oddelki zapadno od Düna burga vsilili v oaki
del naše spredajne postojanke. Naše čete so
jih vrgle v protinapadu zopet nazaj in so vjela
1 oficirja ter 372 mož.

Armada Linsingen. Pri nekem uspeš-
nem boju severno od Komarowa (ob Styru)
smo vjeli 366 Rusov.

Balkansko bojišče. Južno od Kra-
ljeva in Kruževaca vržen je sovražnik iz
njegovih zadnjih postojank. Naše čete so v na-
daljnem prodiranju. Visočine pri Gjunisu na
levem bregu južne Morave so v naskoku
vzete.

Plen od Kruževaca zvišal se je na
okoli **50 topov**, med njimi 10 težkih, šte-
vilo vjetih pa na **več kot 7000.**

Armada generala Bojadjev je dne
7. novembra zvečer severno-zapadno od Alek-
sinaca ter zapadno in južno-zapadno od Niša
dosegla južno Moravo in je v zvezi z dru-
gimi bolgarskimi armadnimi deli Leskovac
zavzela.

Vrhovno armadno vodstvo.

**Rusko
vojaštvo.**

Danes zamoremo
cenjenim čitateljem
prinesiti rusko sliko,
ki nam kaže počiv-
vanje ruskih voja-
kov na pohodu k
fronti. Slika je za-
nimiva, ker je ravno
izvirno ruska.

Ali si se na
„Štajerca“
že naročil? Ako ne,
stori to takoj!

Russische Infanterie während der Rast

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K. B. Dunaj, 10. novembra. Uradno se mes razglašča:

Rusko bojišče v vzhodni Galiciji glada zopet mir. Ruski napad zapadno od Czarnoyarska bil je v ljutih bojih od nemških in avstro-ogrskih čet preprečen.

Italijansko bojišče. Delovanje italijanske artiljerije bilo je včeraj v splošnem zopet vrahneje. Sovražni napadi na južni del Podgora postojanke, proti Zagori, pri Plavici na Coldi Lana bili so zavrnjeni. V Narrežini odvržene letalske bombe ubile so več civilnih oseb, med njimi eno ženo in tri otroke.

Južno-vzhodno bojišče. Avstro-ogrski čete armade Köveš so južno-zapadno od Ivanjice močno zasedeno visočino Okolista zele in na Eldavistu, južnemu koncu Jelica Planine, neko iz več zaporedoma ležečih strelskih jarkov obstoječo postojanko naskočile. Južno-zapadno od Kraljeva pridirajo nemške bojne sile na obeh straneh Ibarja. Južno-zapadno od Kruževaca pridobile so prostor od Aleksandrovaca. Bolgari so vrgli sovražnika pri Nišu in Aleksinacu na levi breg južne Morave nazaj.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K. B. Berlin, 11. novembra. (W.-B.) Iz glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Zapadno od Rige smo postavili neki ruski sunek proti Memmeru. Zapadno od Jakobstadta so bile večje napadajoče sovražne sile. Vjeli mo 1 oficirja in 117 mož. Pred Dunajem omejili so se Rusi včeraj na živahnejše delovanje svoje artiljerije.

Armada Linsingen. Neki ruski nadalni poskus severno od Budke so vzhodno-ruski, kuharški in avstro-ogrski regimenti vstali. Protisunek vrgel je sovražnika nazaj v njegove postojanke.

Balkansko bojišče. Zasedovanje je vsod v pravilnem napredovanju. Plen od Kruževaca znaša po sedanjih poročilih 103 sklopov samih modernih topov, velike množine municije in vojnega materiala. Armada generala vojadjeva poroča, da je vjela 3660 Srbov; Nišu je zapolnila 100, v Leskovacu 1 kanonov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Podmorski čolni v Srednjem morju.

K. B. Paris, 6. novembra. Naznanilo vojnega ministerstva pravi, da so iz Atlantike okeana došli sovražni podmorski čolni, ki so morsko ožino pri Gibraltarju izkone v noči od 2. na 3. novembra prevozili, na 4. novembra na visočini Cuzen francoski parnik „Dahra“, v bližini Kapa Ivi francoski parnik „Galvados“ in italijanski parnik „Jonio“ potopili. Posadke parnikov „Dahra“ in „Jonio“ so rešene, o posadki parnika „Galvados“ manjka poročila. — Neki nemški podmorski čoln je v petek francoski parnik „Sidi Ferruch“, 40 milj od Algirja, obreljeval in potopil.

Na morju.

K. B. London, 5. nov. Angleški transportni parnik „Ramazon“ bil je dne 19. oktobra od nekega sovražnega podmorskega čolna pri otoku

Antikythera v Egejskem morju potopljen. Od 380 indijskih vojakov, ki so se nahajali na krovu, bilo je 75, od posadke pa 28 mož rešenih.

W. B. Berlin, 8. nov. Dne 7. novembra popoldne bila je mala (nemška) križarka „Undine“ pri neki patroljski vožnji južno švedskega obrežja z dvema torpednima streloma nekega podmorskega čolna potopljena. Skoraj vsa posadka je rešena. („Undine“ imela je 2700 ton, 10 topov, 1044 m dolgoti in 281 mož posadke.)

Bolgarski uspehi.

(Iz uradnega bolgarskega poročila od pondeljka.)

K. B. Sofija, 8. novembra. Naše čete nadaljujejo zasledovanje premagane srbske armade. Dosegle so na vsej fronti Moravo in se pripravljajo, prekoračiti to reko. Razven Niša držimo v moravski dolini mesta Aleksinac, Vlasotince in Leskovac v Makedoniji zavzeli smo mesto Tetoro. Pri vходу v Niš je prebivalstvo naše čete z rožami in huraklici pozdravilo. Prebivalci so pozdravljali naše vojake kot osvoboditelje. Srbski vojaki so porabili zmešnjavo pred zavzetjem za oplenjenje mesta. V Nišu in okolici od nas zaplenjene trofeje še niso popolnoma opisane. Doselej znani plen obsega 42 trdnjaviških topov, tisočero pušk, jako veliko število satroni napolnjenih kišt, mnogoštevilo municijskih in transportnih vozov, 700 vagonov, obloženih večinoma z življenskimi sredstvi in orožjem za strelske jarke, mnogo tovornih avtomobilov in drugih vozov, velikanske zaloge sanitetnega materiala, 12 desinfektorjev, 100 000 kosov vojaškega perila, 500 novih banj za kopanje, veliko število šotorjev, 500 vodnih pump. V mestu se nahaja še veliko število zalog streliva in magazinov. Nadalje leži mnogoštevilo topov poljske artiljerije, strojnih pušk in izredno veliko pušk, ki so jih Srbi proč vrgli, na bojišču okoli Niša. Na celi fronti vjeti Srbi se še niso pošteli. Doselej je pri Nišu čez 5000 našelo. Zasedovanje naših zaveznikov traja istotako brez odmora naprej.

Bolgarsko poročilo od torka.

K. B. Sofija, 9. novembra (A.-T.-B.) Po izredno trdovratnih bojih, ki smo jih imeli od 5. do 8. t. z obupanim sovražnikom, zavzeli smo konečno desni breg Morave ter mesta Razanj, Aleksinac, Niš, Leskovac in Vlasotince ter smo pričeli s prehodom čez reko. Zasedujemo sovražnika proti zapadu. V okolici Niša deslej naštetih plen znaša 102 srbskih kanonov, 10.000 vjetih, 10 lokomotiv, en balon, dve radiobrojajni postaji in drugi vojni material. Pri Leskovacu zaplenili smo 24 lokomotiv, 54 osebnih vozov, 234 tovornih vozov, naloženih z različnim materijalom, 82 vozov za olje, in 10 vagonov satroni.

Resničnim navijalcem cen na sledu.

Na Dunaju in v Moravski Ostravi se je s hišnimi preiskavami, cziroma s kontrolo založnih knjig pri spediterjih ogromne zaloge življenskih sredstev in drugih neobhodno potrebnih predmetov na dan spravilo.

Neka brezvestna banda ljudi, ki je že od začetka vojne sem težki položaj v svoj lastni

dobiček izkoriščala, je menda dosežena od svoje zaslužene usode. Kaj pomagajo vse oblastvene naredbe in odredbe, da bi se vedno naraščajočo draginjo postavilo, ako se boji in straši, tem resničnim sovražnikom domovine v obraz posvetiti in jih neskladljive napraviti...

Mali kmet, ki prinaša puter in mleko v mesto, trgovke s sadjem in zelenjavo, kramar, pek in vsi drugi, se obsodijo, ako vladujoči vojni položaj le za par vinarjev poskusijo izrabiti v svoj osebni dobiček. Tudi opravičeno; in par eksemplaričnih kazni dosleglo je deloma prav lepe uspehe.

Zdaj pa je prišla oblast na neko drugo sled. Ne ti mali ljudje, ki morajo istotako težko pod sedanjjo draginjo trpeti, so navijalci cen in oderuhi, marveč na kapitalu močni ljudje, ki so dovolj brezvestni, delati sovražniku v roke; ti povečajo z nakupom v velikem povpraševanju po blagu, ti čakajo najprve, da grede cene še bolj uavzgor, kar ti sleparji s tem dosežejo, da skrivajo blago in ga šele v primernem trenutku na sejem vržejo.

Zdaj bodo menda vsaj del te gospode v njenih krtnih luknjah zasačili. Oblasti so jim na sledu in veselje bi bilo ter zadoščenje, ako bi bili vsi kmalu v luknji zaprti.

Saj ni bilo treba čakati na slučaje v Moravski Ostravi in na Dunaju, da se je izvedelo, kako se dela. Tudi v mnogih drugih krajih Avstrije ni drugače kakor v omenjenih mestih, kjer se je našlo skrite cele vagonne s šephom, mastjo, žajfo in drugim. Usnje je zdaj jako drago; vbogi vrag si danes ne more pustiti več svojih čevljev popraviti. Pri spediterjih pa leži na stotine bal usnja. Naj bode potrebščina ali življensko sredstvo, oderuhom je vse eno! Ti oderuhi in ti edino so prave hijene bojišča. Zunanaj ob fronti dajejo naši vojaki svoje življenje za domovino, tu v domačiji izkravljajo tisočeri, ker jim ničvredneži vsak grilžljaj kruha odvzamejo. Vsak novi dan prinaša zlasti za tiste, ki imajo stalno plačo, novo grozo. Kajti ti ne morejo ta grozna bremena odvreči in konec je najrevnejše življenje, celo pri tistih, ki so si zamogli preje semintja kaj privoščiti ali pa vsaj do sitega najesti.

Upati in pričakovati je, da s tem oblastvenim nastopom proti nabiralcem blaga ne bode storjen zadnji korak. Dela bi bilo tu dovolj. Drugače ni razumeti, zakaj je ravno pri nas draginja tako velika.

Glasom neke uradne švicarske statistike je ravno v Avstriji navijanje cen, zlasti pri mesu, naravnost ogromno. V istem času — od julija 1914 do avgusta 1915 — narasle so cene pri mesu v Švici za 27 do 51, v Berlinu za 37 do 53, v Parizu za 33 do 49, v Milanu za 20 do 55 in pri nas za 100, 200 in še več procentov. To se tiče volov, krav in telet. Mi smo pa agrarna država in moramo vendar take cene trpeti!

Tako, kakor mesne, so tudi cene vseh drugih predmetov grozovito narasle in se doslej resnične oderuhe ni moglo zasačiti (?). Zdaj se hoče menda vendar energično oderuškemu navijanju cen konec napraviti. Naj se le išče, potem se bo že našlo, iz katerih krogov prihajajo te hijene.

O policijskih preiskavah, ki se zdaj na Dunaju z vso brezobzirnostjo vodijo, izvemo celo vrsto zanimivih posameznosti, ki bodejo tudi predmet nadaljne preiskave.

Med navijalci cene so ljudje, ki so dobivali podporo za begunce, pa so vendar založne liste (Lagerschein) celih vagonov žajfe nakupili, da bi jih z dobičkom naprej prodali. Velika preiskava je imela lepe uspehe.

Dr. Oetker'jev pudding-prašek pomaga štediti pri moki.

Receptne knjige zastonj.

Dr. A. Oetker

Baden pri Dunaju.

Fabrika redilnih sredstev.

Na vsaki družinski mizi

naj bi stala življenska sredstva in močnate jedi, ki so pripravljene po dr. Oetker'jih receptih v lastni kuhinji.

Pogače, guglhupf, močnate jedi, narejene z dr. Oetker'jevim „Backinom“, odlikujejo se z visoko redilno vrednostjo in dobrim okusom.

Puddingi, skuhani iz dr. Oetker'jevim pudding-praškom a 20 vinarjev in mlekom, dajo delikatne močnate jedi za otroke in odrasene.

Preiskava se ne obrača proti spediterjem, marveč proti onim, ki so neobhodno potrebno blago založili, ga torej nalašč kupčiji odtegnili, da bi pozneje blago za še višje cene prodajali. Te navijalce cen se bode pač občutno kaznovalo.

Zgodilo se je, da so založni listki (Lagerschein) na enem dnevu trikrat svojega lastnika menjali. Seveda je založeno blago, ako je bilo v par dneh 10 do 12 krat prodano, v ceni naraslo in stane zdaj dvakrat toliko, ker so vsi 10 ali 12 lastniki na blagu „zaslužili“.

Bog kaznuj Anglijo! Pa tudi tisto svojat, ki nameravajo izstradevalno politiko Anglije na ta način podpira, ki se pa obenem Avstrije imenuje. Za vojno-oskrbovalne namene 1000 K darovati, obenem pa hoteti 100.000 K zaslužiti, ker se stokratno navija cene za vojne dobave, je prostaško, pa se godi. Več povedati, prepove nam z daj cenzura. „Volksfreund.“

Pril bolečinah glave in obraza jemlje mnogoštevilo oseb v odpravo bolečin glasom poročil v več kot 100.000 zahvalnih pismem z najboljšim uspehom

dobrodejno

namazalno sredstvo Fellerjev dobrodišeči rastlinski esenčni fluid z zn.

12 steklenic franko 6 kron, 24 steklenic 10 K
60 vin. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg
štev. 241 (Hrvatsko). Odvajalce Rhabarbara-
kroglice z zn. „Elsa-kroglice“, 6 skatlice franko
4 K 40 vin. 454

General Jekow.

Prinašamo sliko vrhovnega bolgarskega vojskovođe generala Jekowa, ki je v zadnjih tednih

toliko krasnih uspehov v vojni proti Srbiji dosegel.

Izpred sodišča.

Vojni liferanti.

Košice na Ogrskem, novembra meseca. Pred tukajšnje sodnje imela sta se zagovarjati mesar Otrto Kocsi Beg in njegova žena. Obtožena sta bila, da sta od meseca avgusta lanskega leta pa do konca junija letošnjega leta dajala armadi pokvarjene odpadke mesa. Prvo sodišče ju je oprostilo. Druga inštanca pa je na priziv državnega pravdnika oprostitev razveljavila in oba obsodila. Obsojena sta bila ravno tako moč kakor žena vsak na dve leti težke ječe in vsak na 4000 kron denarne globe.

Obsojena vohuna.

„Laibacher Zeitung“ poroča: Š pravomočno sodbo c. k. domobranskega sodišča petega armadnega etapnega poveljstva je bil trgovec Franjo Petrič obsojen na smrt na vešalih zaradi zločina ogleduštva v zmislu § 321 vojnega kazenskega zakona; kazen pa se je v zmislu § 416 : 5 V.

K. p. r. izpremenila na ustrelitev in se je izvršila dne 2. novembra t. l. Z isto sodbo je bil obsojen trgovec Alojzij Rasberger na 15letno težko poojstreno ječo zaradi hudodelstva proti vojni sili države v zmislu § 377 V. k. p.

Obsojeni profesor.

Sremski Karlovci, novembra meseca. Pred tukajšnim sodiščem bil je obsojen zaradi motenja javnega miru profesor na tukajšnji gimnaziji Milan Nedeljkovič na 10 mesecev težke ječe.

Razno.

Pozor špeharji! Občinski svet ptujski je sklenil, da se vršijo špeharski sejmi v Ptuj zopet vsaki petek. Opozarjamo špeharje nato in upamo, da se bodejo živahno udeleževali teh sejmov.

Proti špekulantovski svojati. Z ozirom na škodljivo delovanje špekulantov in oderuhov ni čudno, ako celo tako mirni pesnik, kakor je Paul Keller v svoji „Bergstadt“ v najvišji jezi piše:

„Sovražnike poznam, ki so bolj hinavski nego Angleži, brezsrčnejši nego Francozi, bolj izdajalski nego Italijani, in ti sovražniki stanujejo v lastni deželi. To so vse one od Boga prokl. . . . kreature, ki porabljajo bedo domovine, da se po oderuških kupčijskih dobičkih od lakote svojih ubogih rojakov obogatijo. Vsa ona brezsramna, čeprav tudi na zunaj še tako lojalna svojat, ki ne pozna več poštenega dobička, ki s stotero in tisočero zvijačami, kakor s hitrim nakupom in njim sledečim navijanjem cen važnih pridelkov naše ljudstvo odira, ubogim otrokom vojakov puter iz kruba ukrade, itak majhni nedeljski grizljaj ljudstva na mesu še bolj zmanjša, na vsako srajčico, na vsako voljeno kiklico, na vsako skledico svoj. . . davek polaga. Te požrešne hijene na bojišču tehadni so najhujši naših sovražnikov. . .“

Dunajska „Reichspost“ piše k temu pravičnemu izlivu poštene pesniške duše:

„Vojni oderuhi se seveda ne bodejo pustili ganiti po moralnih pridigah pesnika. Nakupovali bodo še naprej cele zaloge in jih skrivali, ponujali bodo špekulacijske cene, inzerirali v kupčijskem časopisju, da „vse in povsod po najvišjih cenah nakupujejo“; in potem, ko bodo cene s takimi manevri primerno navite, bodejo prodajali po oderuških cenah. To se bode šele končalo, kadar se bo take ljudi za veleizdajalce smatralo.“

„Bauernzeitung“ v Celovcu pa vpraša k tem gotovo tudi opravičenim izvajanjem: „Zakaj se to že ni davno zgodilo? Toliko štrikov se bode že še našlo, da se to oderuško svojat dovede do zaslužene kazni. . .“ Mi bi o tej stvari tudi radi dostavili par besed; pa nočemo z ozirom na to, da bi gospoda cenzorja ne vznemirili. . .

Jajca v ptujskem okraju so zapljenjena v svrhu preskrbe lokalne potrebe, potrebe mesta in vojaških taborov. Poročali smo o tej stvari že v zadnji številki. Mariborska „Straža“ kot zagovornica navijalcev cen nas zato napada in taji resnico. Kmetje se naj ne pustijo od takih časnikov zapeljati in napačno informirati. Stvar je glasom odloka c. k. namestnije in nadaljnih odredb c. k. okrajnega glavarstva sledeča: Jajca se ne smejo nepo železnici ne po pošti ne na drugi način iz ptujskega okraja izvažati. Za tak izvoz, ki bi se le izjemoma dovolil, treba bi bilo posebnega dovoljenja glavarstva. — Kupovati smejo jajca v ptujskem okraju le oni trgovci, ki imajo od c. k. glavarstva nalog za nakupovanje (Lieferungsauftrag) oziroma posebni nakupovalci, ki pa morajo imeti legitimacijo od okrajnega glavarstva. Laž je torej „Stražino“ poročilo, da sme v ptujskem okraju vsakdo prosto jajca nakupovati in prodajati. „Straža“ in „Gospodar“ naj pišeta kar hočeta, naše poročilo je resnično. Cene za jajca so itak od glavarstva določene. Opozarjamo na te določbe ponovno

kmetovalce, da ne bi bil kdo vsled nevednosti ali pa krivih informacij „Straže“ in „Gospodara“ kaznovan.

Mleko v mariborskem okraju zapljenjena. K zaplembi produkcije jajc in krompirja v okraju Maribor v svrhu preskrbe mesta pride zdaj še za plemba mleka. Za preskrbo mesta Maribor v mlekom je namestništvo po predlogu mariborskega mestnega sveta vso produkcijo mleka političnega okraja mariborskega pri producentih in trgovcih zaplenilo. Od te odredbe prizadeta pa ni ona množina mleka, ki se jo rabi za lokalno in vojaško potrebo ter ki se jo je doslej pošiljalo v Gradec. Okrajnem glavarstvu se je naročilo, da mora kmetom prodajo molznih krav prepovedati. Če bode treba, zaplenilo bode namestništvo istotako v preskrbo mesta Maribora tudi vso produkcijo mleka v političnem okraju Ljutomer. Pričakuje se enake potrebe in velevažna odredbe tudi še v drugih okrajih.

Vozniki, ki bi vozili drva, naj se čimpreje oglašijo pri okrajnem zastopu v Ptuj.

Najvišje cene mesa na Kranjskem. Kranjska deželna vlada določila je za Kranjsko deželo sledeče najvišje cene za meso: Govedina: Volovo meso, sprednjo, s prikljado 3 K 80 v; zadnjo s prikljado 4 K 10 v; zadjno brez prikklade 5 K; kravje in bikovo meso, sprednjo s prikljado 3 K 20 v; zadnjo s prikljado 3 K 70 v; pljučna pečenka 5 K; rostratren 5 K; „fleki“ (oprani in poparjeni) 1 K; pljuča 80 v. — Teletina: sprednje 3 K 30 v; zadnje 3 K 60 v; šnic 4 K. — Svinjsko meso: sprednjo od domačih svinj, sveže 4 K 10 v; okajeno 4 K 50 v; zadjno od domačih svinj sveže 4 K 50 v, okajeno 4 K 90 v; meso ogrskih svinj brez razlike sveže 3 K 70 v, okajeno 4 K 10 v; svinjska glava, sveža 1 K 60 v, okajena 2 K 20 v; svinjske noge, sveže 1 K; okajene 1 K 20 v; svinjske pljuče 2 K 40 v. — Svinjski špeh in svinjska mast: Špeh (od domačih svinj), sveži 3 K 90 v; okajen 4 K 30 v; svinjska mast (od domačih svinj) 4 K 10 v.

Smešne grožnje. Neki duševni revček in Stojnic ali Bukovec na dravskem polju ima s tem svoje veselje, da piše našemu uredniku Linhartu pisma, ki se jih seveda — kakor vsaka baraba — ne upa podpisati. V teh pismih puje in proklinja Ptujčane, župana Orniga, urednika Linhart, jim grozi z umorom in pobojem in se togoti, da cene za življenska sredstva niso proste. Nočemo se pečati s tistimi bedastimi pismi, iz katerih je pač razvidna vzgoja, ki jo je imel pisec. Povemo nesramnemu falotu le to, da se

nosti njegovih falotovskih groženj pav nič ne bojimo; popolnoma prepričani smo tudi, da bode ta lump kmalu v luknji svoje grebe premisljal . . .

Morilec orožnika prijel. Poročali smo v zadnjih številkah obširno o umoru orožnikov pri Zidanem mostu. Zdaj se poroča, da se je posrečilo enega morilcev Martina Zupeta vjeti. Ljubljanski „Slovenec“ je dobil o tem sledeče poročilo: „Dne 5. t. m. zjutraj je bil pri Žumberku ob hrvatski meji nevarno obstreljen morilec orožnika leta 1884 rojeni Martin Zupet. Pobegniti je nameraval na Hrvatsko. Aretirala ga je orožniška patrolja iz Spodnjega Sahora in ga prepeljala v Metliko. Zupeta prepeljejo v Ljubljano, da ga sodi vojaško kot naglo sodišče. Pri Zupetu so našli 400 kron denarja, osem prstanov, dva samokresa s strelivom. Zupet je bil že štirikrat kaznovan zaradi tatvine, javnega nasilstva in postopanja. Dvakrat je bil obsojen v šestmesečno ječo. Delal je tudi že v Ljubljani kot prožni delavec. Iščo ga tudi ljubljansko deželno sodišče radi vlovov v župnišča in radi dvakratnega posilstva. Njegov tovariš Štrukelj še ni prijel in se še klati okolu Trebnjega in Št. Ruperta. Upa se, da stroga roka pravice kmalu prime tudi Zupetovega sokrivca Štruklja.“

Druzega morilca orožnikov, Štruklja, išče sedaj — tako poročajo ljubljanski listi — po hribih od Zidanega mosta do Novega mesta 400 vojakov, ki so napravili kordon okoli tega ozemlja. Pravijo, da je bil Štrukelj na vseh Svetnikov večer na Mirni, kjer je na piščalko žvižgal pred Šmalcovo hišo in tolkel po vratih, pa mu niso odprli. Druzega morilca Zupeta so v soboto zvečer pripeljali v Ljubljano in je sedaj v bolnišnici deželnega sodišča. Ranjen je v roko in glavo. Obstrelili so ga kmetje z lovsko puško. Zupet pripoveduje, da ima njegov sodrug Štrukelj devet otrok in da je ločen od svoje žene živel z neko drugo žensko v Trstu.

Železniška nesreča. Na postaji St. o r é trčil je osební v tovorni vlak. Štiri vagoni tovornega vlaka, ki so bili s petrolejem naloženi, bili so razbiti. Petrolej se je izlil v blizu tekočo Voglino, ki je imela vse mavrične barve. Tudi je bilo pri tej nezgodi pet oseb ranjenih. Doselej še ni dognano, kdo je nesreče kriv.

Grad Miramar pri Trstu so italijanski letalci poskusili že parkrat z bombami obmetavati. Grad je pač vsakomur znan, kdor je že Adrijo obiskal. Nahaja se 6 km severno-zapadno Trsta na skali, segajoči daleč v morje. Sezidan je bil v letih od 1854 do 1856 v normanskem slogu iz apnenca. Grad je bil last pokojnega mehikanskega cesarja Maksimilijana, brata našega cesarja. Dne 10. aprila 1864 mu je v tem gradu mehikanska deputacija poudila cesarsko krono. Zdaj je grad last naše cesarske družine. Pogled na grad je naravnost krasen. Nekdaj pa je stala tam kmetška hiša, last posestnika Daneva, od katerega jo je kupil z zemljiščem vred cesar Maksimilijan ter je tam postavil svoj grad. Nerazumljivo je, zakaj Lahi ravno ta grad obstreljujejo; pač zgolj iz podivjanosti.

Posiljanje časopisov na bojišče. Časopisniki se jih pošilja na bojišče, ne vživajo pristojbinske svobode, mora se jih marveč frankirati. Privatne stranke, ki pošljejo časopis na kako vojno poštno adreso, morajo prilepiti znamke, kakor so predpisane za tiskovine, torej 3 oziroma 5 oziroma 10 vinarjev.

Naslovi na dopisnicah vojnim vjetnikom na Ruskem se naj pišejo razločno in naj bodo popolni. Rusija je velikanska država in ne zadoštuje, če se na primer zapiše „Karlova na Ruskem“, ampak navesti je poleg kraja tudi gubernijo in če mogoče tudi okraj ali poštno postajo.

Velezidajalci. 461 tiralnic (Steckbrief) je izdalo divizijsko sodišče za one prebivalce mesta Semlin, ki so svoj čas pobegnili v Srbijo. Zagrebško kazensko sodišče je obenem odredilo konfiskacijo njihovega premoženja. Gre se za ljudi, ki so na veleizdajalski način držali s S. bi.

Bolgarsko žito za Avstrijo in Nemčijo. „Kölnische Zeitung“ poroča iz Sofije: Zastopniki nemške nakupovalne družbe za žito so dospeli

v Sofijo in so ob veliki naklonjenosti vlade začeli svoje delo, da zagotove Nemčiji in Avstriji zadosten dovoz žita in sočirva. Sedaj bosta mogli osrednji državi uvažati tudi ovčjo volno iz Turčije in nekuliko tudi iz Bolgarije. Morda dobimo tudi nekoliko bombaževine iz turške Male Azije. Največ pa se računa na dovoz bolgarskega in rumunskega žita. Bolgarija bi nam mogla dati 2 do 4 milijone meterskih centov. Od rumunskega, že kupljenega žita, odpade na Avstrijo kakih 6 milijonov. Še od lanske letine pa ima Rumunija prouh kakih 15 milijonov centov žita in koruze.

Bolgarski špijon. Kakor poročano, so Rusi obstreljevali bolgarsko pristanišče Varna in napravili tam precej škoda. Zakrivil je to v prvi vrsti kapitan bolgarskega parnika „Sofija“ imenom Prutkin, ki je pred izbruhom rusko-bolgarske vojne vozil med Varno in Konstanco ter izdal Rusom vse varnostne priprave, zlasti pa lego min v varnskem pristanišču. Prutkina so Bolgari vjeli in kot špijona obesili.

Spolne bolezni in vojna. Med najzalostnejše pojave sedanje vojne spada pač dejstvo, da so se najnevarnejše spolne bolezni grozovito pomnožile. O tem bi vedeli mnogo povedati civilni kakor vojaški ter policijski zdravniki. Javna in tajna prostitucija se je silno razširila in ker se je razneslo vse polno spolnih bolezni, je opravljena skrb za ljudsko zdravje in za zdravje prihodnjih generacij. Vojaške oblasti so v tem oziru s prav strogimi odredbami storile vse, kar je v njihovih močeh, da omejijo to nevarnost. Želeti je pa tudi, da bi civilne oblasti tej stvari posvetile največjo pozornost in poskrbele kar treba v varstvo prebivalstva.

Krmila. Da se zaloge krmil kolikor mogoče dolgo ohranijo, je treba v sedanjih težkih razmerah porabiti vse rastline in rastlinske dele, ki so dobri za krmljenje. Vsled velikih množin in velike redilne vrednosti, ki je podobna oni dobrega travniškega sena, bi se morala krompirjevka porabiti kot seno ali pa skisati. Krompirjevka se ne sme sveža pokladati. Krompirjevka ima trikratno redilno vrednost slame ozimnega žita (34 proti 11.5 vsebine škroba) in vsebuje 6.7% prebavljivega surovega protein, slama ozimnega žita pa samo 0.2%. Seno iz zmrzle krompirjevke ima isto krmilno vrednost, kakor ono iz zelene, kar se je dokazalo z eksaktnimi poizkusi na prežvekalcih, ki so jih napravili v Nemčiji. Nadaljna prednost zmrzle krompirjevke obstoja v tem da so listi, torej deli, ki imajo največ redilnih snovi, sprti in se vsled tega ne drobe tako lahko, kakor pri senu iz krompirjevke, ki je bila sveda požeta ali se je posušila.

Tretje avstrijsko vojno posojilo se je zopet znamenito obneslo in nanovo pokazalo veliko gospodarsko moč prebivalstva Avstrije ter njegovo navdušeno patrijotično mišljenje. Natančni uspeh tretjega vojnega posojila še ni objavljen. Ali gotovo je, da je bilo podpisanih več kakor 4015 milijonov kron.

Topla obleka in perilo za vojake. Vojni oskrbovalni urad na Dunaju nam piše: Vse dobrosrčne ljudi prosimo, da darujejo denarne zneske za nabavo tople spodnje obleke za naše vojake. Odbor bo za došle darove nakupil posebne vrste toplega spodnjega perila po sistemu „Siegeshemd“. Ta spodnja obleka krije prsa, hrbet in spodnji del trupla in je narejena iz čolega. Odlični zdravniki so spoznali, da je ta obleka ena najboljših. Narejena je tako, da vsak komad lahko obleče šibkejši ali močnejši vojak. Darila naj se naslovijo na: Kriegsfürsorgeamt, Wien, III., am Henmarkt 23.

Zmrznil je v okolici Beljaka a kočar Jožef Egger iz Tschinowitza. Prejšnji dan odšel je pijan od dela. Našli so ga drugo jutro mrtvega.

Rudarska smrt. Iz Hüttenberga na Koroskem se poroča, da sta bila v jami zasuta kopača Ferdinand Rumpold in W. Gruber. Medtem ko je bil Gruber le lahko ranjen, zasulo je Rumpolda popolnoma, tako da je bil brskone takoj mrtev. Doselej mrliča še niso mogli izkopati.

Kobaridci! Vsi begunci iz Kobarida, Bovca naj mi naznanijo svoje naslove. Ob enem naj vprašajo za pogrešane ude družine (v ta namen je priložiti znamke 30 vin. za odgovor). Enako se zahtevajo novice in naslovi vojakov. Na ta način bo vsak izvedel o svojih. — Ivan Gabršček, učitelj, Dolina pri Trstu.

Tatvina. Graščaku Rudolfu Salzer v Hartmansdorfu bil je iz njegove žage ukraden 400 kron vredni jermen. Tatvino je izvršil neki hlapec, ki si je pustil iz jermena že več parov čevljev podtemplati.

Nevarna psa. Pri Pliberku sta dva psa več ob razgrala in požrla. Enega psa so že ustrelili, drugega pa ta usoda še čaka.

Promet s strojili. Po naredbi trgovskega ministerstva, ki določa najvišje cene za ježice ter za smrekovo in hrastovo lubje, se morajo vse zaloge strojil ponuditi v nakup centrali za kože in usnje. Ponudbe glede ježic je bilo predložiti do 20. oktobra in sicer po stanju, kakor so znašale zaloge dne 8. oktobra. Nove zaloge je kasneje ponuditi v nakup 1. in 15. dne vsakega meseca. Hrastovo in smrekovo lubje je bilo ponuditi samo enkrat in sicer 20. oktobra. To ponudbo staviti niso bili zavezani oni lastniki teh predmetov, katerih zaloga ježic, oziroma hrastovega lubja in surovega lubja ne presega 2500 kg. Izdelovalci usnja smejo zaloge, ki jih že imajo v posesti, porabiti v svojem obratu. Ježice se morajo ponuditi v nakup zgoraj omenjeni centrali, če tudi jih je bil lastnik morda prodal komu drugemu. Najvišje cene za smrekovo lubje so različno določene. Za lubje iz alpskih pokrajev in Ogrskega se plačuje po 39 in 37 K, iz Šlezije po 25 do 30 K, za lubje iz drugih pokrajev po 22 in 26 K. Nižje cene veljajo za zvito lubje, višje cene pa za lubje, ki je zlomnjeno ali stolčeno. Cena hrastovemu lubju je 30 kron v snopih, 32 kron, če je rezano, 34 K za zmleto. Za ogrske in slavonske ježice je določena cena po kakovosti in znaša 55, 41 in 27 K, za ježice iz drugih krajev pa 45, 32 in 23 K. V teh cenah so obseženi tudi stroški za dovoz k nakladalni postaji in stroški za nakladanje.

Oddaja vojnih vjetnikov. Cesarska namestnija nam naznanja, da se pod gotovimi pogoji oddajajo vojni vjetniki za delavske svrhe tudi v skupinah po 10 do 20 mož. Število takih skupin pa je zelo omejeno, ker se v tem slučaju zahteva preveč stražnega osebja. Radi tega se na prošnje za 10 do 20 vjetnikov za eno občino ozira le v posebnega ozira vrednih slučajih. Prošnje je torej treba dobro utemeljiti in jih poslati na okrajno glavarstvo, katero jih pošlje vojaškemu poveljstvu v Gradcu. Vojaška oblast zahteva, da se pri prošnjah za vojne vjetnike vložijo pri politični oblasti kavoja, ki znaša za občine (t. j. za javna dela, popraviljanje cest i. t. d.) 20 K, za zasebnike po 30 K za enega vjetnika. Ako se delodajalec pregreši zoper pogodbeno določila glede ravnanja z vjetniki, vložena kavoja zapade na korist vojnemu zakladu. — Ako delodajalec hoče svojemu sosedu dati n. pr. za nekaj dni vjetnike na pomoč, mora to naznaniti vojaški oblasti, katera mu je vjetnike izročila. Natančna posojila glede vjetnikov delovalcev dobijo tiste osebe v občini, katere so določene, da nadzorujejo vjetniško delo in imajo nalogo, da poročajo oblasti, če se vse v redu vrši.

Vojaški škornji. Listi poročajo, da se je vojno ministerstvo odločilo opremiti armado po nemškem vzoru s poluvisokimi škornji. Vojna uprava je že naročila veliko množino tega novega, zlasti v zimskem času praktičnega obnuala ter bodo prihodnje peš-formacije že odšle v teh škornjih na bojišče.

Letnik 1898 pride k nabiranju. Poroča se, da bodo mladeniči rojstnega letnika 1898 v kratkem klicani k prebiranju. Občine in druga oblastva so že dobila potrebna navodila.

Na polju časti padel je v bojih proti Italijanom lajtnant Ernst Hofbauer, sin nadučitelja in župana v Gamsu pri Mariboru. Bil je v glavo zadet sredi svojih vojakov. — Na južno-

Nemško poročilo.

Hindenburg. Zapadno Rige zavrnilo smo tri ruske napade, podpirane od ognja ruskih parnikov. Vjeli smo čez 100 Rusov.

Balka n. Zasedovanje Srbov južno in zapadno Morave je lepo napredovalo. Vjeli smo čez 4000 Srbov.

Veselo presenečenje za naše junake je prava Böhnel-urina ura od znane f. ur Max Böhnel, Dunaj IV., Margarethen-straße 27/51. Izdelana je jako otusno, ima dobro anker kolesje in je stalni spomin na veliko svetovno vojno. Na zahtevo dobi vsak čitatelj našega lista novi ilustr. katalog zastoj in poštine presto. Z dostuje dopisnica z natančnim naslovom.

Pri vladujočem gorkem letnem času je pripravljivo, ako se ima v vsaki hiši desinfekcijsko sredstvo. Opozorjamo na dastajni inzerat Lysoform-tvornic.

Bolečine v hrbtu, bodenje v strani, v hrbtu, heksenus, žalimo, ako je vsled prehlajenja cirkulacija krvi počasnejša ali smejena kakor hitro hode kri zovet živahnije cirkulirala, izgine bolečina. Bolečine odpravljajošim Fellerjevim rastlinskim esencnim židom z zn. „Elsa-Flud“, katerega tudi mnogi zdravnikov priporočajo in rabi. 12 steklenic pošlje franko za 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatsko). O Fellerjevih odvajalnih Rhabarbara-kroglicah z zn. „Elsa-kroglice“ atane 6 skaltijic franko 4 K 40 h.

Mleka, je malo in dostikrat se ga ne more otrokom toliko dati, kakor bi bilo to želeli. V obliki puddingov, narejeno iz dra Oetker je pudding-praska, 1/2 litra mleka, 5 dgk sladkorja, zamore se mudo štediti in vendar otroškemu organizmu zaželjeno redno sredstvo dovesti. Veselje je videti, kako se otroci vsake strosoti na teh puddingih razveselijo.

Mizarski : : : : : učenec

se takoj sprejme pri g. Johann Podgorscheg, mizarski mojster, Breg pri Ptuj. 484

Dekle za iztoč

obeh deželnih jeziko smožna, ki zna dobro računati, se sprejme za detajlno trgovino z liganjem. Vorašanja na Anton Hutter Sohn v Ptuj. 495

Staro vino

več polovnjakov, laški rizling se proda pri K. Ussar-Hutter, Zavreč. 499

Kupujem:

zabelo, maslo, jajca, fižol, orehe, žganje, vino, Haber, Račje (Kranichsfeld). 501

En komi in en učenec

se sprejmeta takoj pri A. F. Hickl, manufakturna trgovina v Ptuj. 480

Kovaški pomočnik in učenec

se takoj sprejmeta pri Antonu Löschnig, kovaški mojster, Turnišče št. 66 pri Ptuj. 492

Priden trgovski pomočnik

se takoj sprejme pri Johan Toplak, trgovina z mešanim blagom, Jursinci pri Ptuj. 496

Pridna prodajalka

za mešano blago in mlad komi špicerijske stroke se proti dobremu plačilu takoj sprejmeta pri Friedrich Jakowitsch v Celju. 491

100 lit. domače pijače!

osvežujoče, izvrstna, vzame žejo, zamore vsakdo z malimi troški sam napraviti. V zalogi so: ananas, jaboljka, grenadine, maline, muškatabruske, pfefermine, pomaranče, waldmeister, višnje. Vsak neuspeh izključno Ta domača pijača se pije lahko poleli hladna, pozimi pa vroča namesto ruma ali žganja. Snovi z natančnim navodilom stanejo 4 K 80 h franko po povzetju. Na 5 takih porcij dajem 1 porcije zastoj. Za ekonomije, tovarne, večja gospodarstva, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker to delavca osveži, ne pa opijani in mu ne odvzame delozmožnosti. 316

Johann Grolich, angeljska drožerija, Brno št. 636 (Moravska).

Neprijetne lasi

v obrazu, na lakti in rokah odpravi tekom 5 minut dra. A. RIX odstranjevalec las, gar. neškodljiv, zanesljiv uspeh, ena doza za K 4.— zadostuje. Pošlje se strogo diskretno. Nos. dr. A. RIX laborat. DUNAJ, IX., Lackierergasse 6/K.

Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Marija pomagaj“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarnar: pri „zlatem jellenu“, v drožerijah A. Kauč in „Adrija“. 489

500kron

Vam plačam, ako moje Riazalzam Vaša kurja očesa, brada, iztrebilo korenin — Riazalzam — več, trdo kožo ne odpravi brez bolečin v 3 dneih. Cena 1 posodice z garancijskim pismom vred K 1.— 3 posodice K 2.50. Stotero zahvalnih in priznan jevalnih pisem. 492

Kemeny, Kaschau (Kassa) I. poštni predal 12/29. Ogrsko.

Kovači pozor!

V Klečah, občina Hrastovec pri Studencih, se dobi zopet znano izvrstni

kovaški premog (nur Gries-Kohle)

Dovaža se lahko in je blizu okrajne ceste.

Rudokop v Hrastovcu.

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd., steklenica 2 K. — Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 120 K proti kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihit à 80 vin. — Balzam za gihit, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburški živalski prašek à 120 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à K 160 — Izvirni strup za podgane, miši, ščurke à K 1.— Razpošiljatev L. Herbst, apoteka Bleiburg na Korškem. 49

Rudečica nosa

kakor tudi na licih, pege, zajedniki, grbe, ohlapna koža in sploh vsi madeži na koži izginejo z jamčeno, ako se rabi izkušen dr. A. Rix-ov Pasta Pompadour. Popolnoma neškodljivo sredstvo. Poskus stane 1 krono. Velika doza 3 krono. Dr. Rix-ovo biserno mleko (Perlenmilch) tekoč puder v barvah roza, belo in naravno zlato, steklenica 3 krono. — Pošilja se diskretno od 413

Dr. A. Rix Kosm. Laboratorium Wien IX, Lackierergasse 6/K. Zaloge so v Mariboru: Lekarna k angelju varuhu, lekarna k Mariji pomagaj in parfumerija Wolfram v Ljubljani: lekarna k „zlatemu jellenu“, parfumerija A. Kauč in drogerija „Adria“.

Prodajam takoj malo posestvo

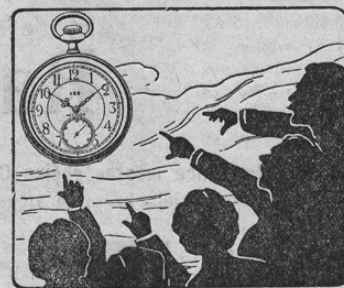
katero obstoji iz novozidane hiše in gospodarskega poslopja, vse z opeko krito, posestvo obstoji iz dobrih njiv, travnika in gozda, vsega skupaj je okoli 9 oralov zemljišč. Hiša je oddaljena 5 minut od šole, 10 minut od župnijske cerkve in 25 minut od železniške postaje. Naslov se izve pri upravništvu „Štajerca“. 493

Proda se takoj nova zidana hiša

z edino gostilno pri farni cerkvi; v hiši so tudi prostori za trgovino; kdor želi kupiti, naj si sam ogleda in da za cenno in pogoje izve. Naslov prodajalca se izve pri upravništvu „Štajerca“. 494

Dobra „IKO“ ura

je od vseh občudovana in zaželjena, kajti ona je 453 mojstersko delo urarske umetnosti!

Štev.	410 Nikel-anker Roskopf ura	410
"	706 Roskopf-ura, kolesje v kamenjih	590
"	449 Roskoč-ura, gravirani, močno posrebrani dvojni mantelj	720
"	720 Srebrna cilind-remc'na ura	970
"	600 Radium-žepna ura, sveti ponči	840
"	1450 Veriga iz bele kovine K 280, n. kel.	1—
"	1203 Dobra ura-budilnica	350
"	1360 Lepa stenska ura	480
"	1142 Srebrna broša	250
"	1149 Srebrna broša, 3 deli	150
"	468 Duple-zlato srčice	480
"	1286 Diamant za rezanje stekla	550
"	1645 Unani, zlato na srebru	240
"	1022 Srebrni rožni venci	570
"	118 Nikel-kavalirska ura	750
"	513 Nikel-tula-ura, dvojni mantelj	980
"	712 Nikel-anker IKO ura, 15 rubinov	14—
"	776 Srebrna IKO-ura, dvojni mantelj	33—
"	804 Srebrna damska ura, 6 rubinov	950
"	817 Srebrna damska ura, dvojni mantelj	13—
"	566 Dolga srebrna damska verižica	5—
"	1316 Lepa ura na pendelj	1050

Razpošiljatev po povzetju, kar ne dopade, se izmenjna! Velikanska izbira ur, verižic, prstanov, kinča, zahtevajte ga dardil itd. v velikem krasnem ceniku zastoj in franko.

Vse ure so natančno regulirane.

Lastna fabrika ur v Švici. — Lastna marka „IKO“ svetovno znana. Krščanska razpošiljalna hiša.

H. SUTTNER samo v LJUBLJANI št. 701 Svetovno znana vsled dobave dobrih ur. — Nobene filijalke.

Jako dobro idoča špicerijska trgovina

tobak-trafiko

se zaradi starosti sedanjega lastnika poceni odda. Tudi je hiša na prodaj. Le resni reflektanti naj se obrnejo na upravo „Štajerca“. 497

Zahtevajte
v vseh trgovinah in trafikah
Štajerčeve užigalice
(„Štajerc“-Schweden.)

Kava

50% cenejša!
Amerikanska štedilna kava, velearomatična, iz datna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 12— franko po povzetju. 1/2 klgr. veleprima najfinejši čaj K 240, 50 komadov različnih lepih razglednic samo K 1— oddaje A. Sapra. Eksport kave in čaja Tiszaboydan 490. 756

Zagotovljen uspeh, drugače denar nazaj. Zdravniško spričevalo o izbornem učinku!
Polna krasna prsa
dobite pri rabi 490
med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Oblastveno preiskana in gar. neškodljiva za vsako starost, **hitri sigurni uspeh.** Se rabi zunanje. Poizkusna doza K 3—, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 8—.

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium Dunaj IX., Lackiererg. 6/K. Razpošiljatev strogo diskretna. Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Marija pomagaj“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarna pri „zlatem jellenu“, v drožerijah A. Kauč, in „Adria-Drogerie“.

Hranilnica (šparkasa) mestne občine Celje.

Razglas.

Hranilnica mestne občine Celje naznanja, da se pri njej kakor doslej tudi zanaprej obrestujejo hranilne vloge s

4¹/₂ %

Z novimi kakor tudi s dostavnimi vlogami zamore lastnik vložne knjižice vselej in v vsaki višini vloge prostovoljno razpolagati.

Knjižice lastnih hranilnih vlog kakor tudi vojnega posojila se sprejemajo v brezplačno shranitev.

Zunanjim vložiteljem nudijo se brezplačno na razpolago poštni-položni listi.

V spomin 50-letnega obstanka te hranilnice

izdajale se bodo v tekočem letu posebno lepo opremljene vložne knjižice, ki imajo izvanredno sposobljenost za darila.

125

Proti nalezljivosti

moramo se tembolj varovati, ker se sedaj nalezljive bolezni, kakor sklerotica, spicki, osepnice, kolera, legar v večji meri pojavljajo. Zato se naj rabi povsodi, kjer se take bolezni kažejo, dobro razkuževalno sredstvo, ki naj bi bilo v vsaki hiši na razpolago. Po preizkuših je v sedanosti najboljšo razkuževalno sredstvo v zavodu prof. Löffler, Liebreich, Proskauer, Divestea, Vas, Pfeiffer, Vertun, Pertik itd.

LYSOFORM

ki je brez duha, brez strupa in po ceni ter se dobi v vsati lekarni in drožeriji v izvornih steklenicah (zeleno steklo) za 90 vinarjev. Uspeh Lysoforma je zanesljiv in gotov in se zato od vsakega zdravnika rabi za razkuževanje v bolniški postelji, za umivanje ran, otekin, za antiseptične obveze in za irigacijo.

Lysoform-milo je fino, nalahno milo za toaleto, ki vsebuje 1 odstotek Lysof rma ter antiseptično učinkuje. To milo se lahko rabi tudi pri najbolj občutljivi otroci kakor tudi za otroke in dojenčke. Ono naredi kožo mehko in prožno ter nareja jako aromatičen duh. Zadoštuje le en poskus in Vi bodele vedno rabili le to izvratno milo, ki je le navidezno drago, v porabi pa je jako ekonomično, ker en kos za dolgo čas zadoštuje. Komad stane 1 K 20 vinarjev. „Pfifferminz-Lysoform“ je dobro učinkujoča, antiseptična ustna voda, ki slab duh iz ust takoj in gotovo prežene, zobe obeli in ohrani. Rabi se lahko tudi pri nahodu v grlu, pri kašlju, pri kataru, za grgranje po zdravniških predpisih. Na čašo vode zadoštuje samo par kapljic. Izvirna steklenica stane samo 1 krono in 40 vinarjev ter se dobi v vsaki lekarni in drožeriji. Zanimivo knjigo z naslovom: „Zdravje in razkuževanje“ (Gesundheit und D-Infektion) pošlje na zahtevo zastonj in poštnine prosto: Chemiker HUBMANN, Referent der Lysoformwerke, Wien XX, Petraschgasse 4. 936

ETROLEJ

dobavlja v cisternah in lesenih sodih prompt in na dobavo veletrgovina

Josef Pick v Gradcu.

498

Zahtevajte

zastonj in franco moj glavni cenik z 4000 podobami ur, zlatega in srebrnega blaga, godbenih instrumentov, usnjatega in jekleneha blaga, predmetov za domačijo in toaleto, orožja itd.

Prva fabrika ur **HANNS KONRAD**

e. in kr. dvorni liferant, BRÜX št. 731 (Česko).

Nikel-Roskopf-ure K 3-90, 4-20, 5-... Srebrne ure K 8-40, nikel-budilnica K 2-90; budilnica z dvema zvoncoma K 4-... Razpošiljatev proti povzetju. Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. 89

Mašine za pripravo krme

- Reporeznice, slamdreznice
- Stroje za paranje, krompirja, mečkalnike
- Drobnilnike, parilnike živinske krme
- Rebljače za robkanje koruze
- Stiskalnice za seno in slamo

Ilustrovani cenik št. 754 zastonj in franco

izdelujejo in dobavljajo

PH. MAYFARTH & Co., Dunaj, II., Taborstraße Nr. 71

Fabrika kmetijskih in obrtnih strojev.

466

8 dni na poskušnjo

pošljem vsakomur na 8 dni, izmenjam ali denar nazaj, po povzetju.

- Niklasta ali jeklena ura K 4.-
- Vojna ura z zveznim reliefom 5.-
- Usnjata napestnik ura 6.-
- Vojna ura radium 7.-
- Vojna ura plošča 8.-
- Radium ura na napestnik 10.-
- Ura na napestnik, mala 10.-
- Srebrna vojna ura 12.-
- Žepne ure-budilnice 18.-
- Z radium svetilno cifernico 26.-
- Originalna Omega-ura 30.-
- Omega-ura za napestnik 40.-
- Kor kurenčna budilnica 3.-
- Znamka Junghaus 4.-
- Radium svetlo 5.-
- Radium, 2 zvonca 6.-
- Rad um, 4 zvonov 7.-
- Ura na pendelj, 75 cm 10.-
- Ura na pendelj, stolpovo zvon 12.-
- Ura na pendelj, z godb. i. slagverk 16.-

Max Böhnell, Dunaj, IV., Margarethenstr. 27/51.

Originalni fabrični cenik zastonj.

473

Skupina posestev

v neposredni bližini mesta Celja, ki obstoji iz: ene stanovanjske hiše s 4 stanovanji; ene moderne vile s 3 lepimi stanovanji; ene stanovanjske hiše s hlevi za 1 konja in govedo; enega stavbenega prostora in iz ene dobro obiskane gostilne s kegljiščem, bajerjem, travniki, — se pod jako ugodnimi pogoji proda. Prodaja se izvrši lahko za vso skupino ali pa za posamezne objekte. 475

Vprašanja na mestno realitetno posredovalnico v Celju (tajnik mestnega urada Blechinger).

Mestna hranilnica v Ptujju sprejema

do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.